

ENERGIA-ALAN ENNAKOINTIKLUSTERIN KOKOUS

Aika: 6.5.2020
Paikka: Teams
Läsnä: Mikko Kangasniemi, Kemin energia ja vesi pj.
Tuomo Palokangas, Lappia, ennakointivastaava
Arvo Torkkola, Neve
Satu Pekkala, Neve
Eero Purontaus, Lapin liitto
Jarmo Saariniemi, Lappia
Päivi Pykäläinen, Caverion
Juho Alhainen, SSEP
Tuire Ollitervo, Lapin TE-toimisto
Raimo Stark, Redu
Petri Kuisma, Lapin amk, sihteeri

Asialista:

- 1. Kokouksen avaus ja osallistujien toteaminen, sihteerin valinta**
Puheenjohtaja Mikko Kangasniemi avasi kokouksen klo 12:00 ja toivotti osanottajat tervetulleiksi. Sihteeriksi valittiin Petri Kuisma.
- 2. Edellisen kokouksen muistio**
Edellisen kokouksen asiat todettiin asialistan mukaisiksi ja hyväksyttiin muistio.
- 3. Jäsenmuutokset**

Energiaklusterin kokoonpano 6.5.2020 on seuraava:

Rovakaira Oy	
Kemijoki Oy	Tarja Zitting-Huttula, varapj. varajäsen Mauno Macklin
Lapin AMK	Petri Kuisma, sihteeri
Ammattiopisto Lappia	Jarmo Saariniemi Tuomo Palokangas, ennakointivastaava
Lapin koulutuskeskus REDU	Raimo Stark varajäsen Kari-Pekka Salmikivi
Caverion	Päivi Pykäläinen
ELY-keskus	Hannu Linjakumpu varajäsen Hannu Puominen Paula Alho
Kemin energia ja vesi Oy	Mikko Kangasniemi, puheenjohtaja varajäsen Erkki Näätsaari
Lapin TE-toimisto	Tuire Ollitervo
Lapin liitto	Eero Purontaus
Napapiirin Energia ja Vesi Oy	Satu Pekkala
Pro Agria Lappi	Keijo Siitonen
Metsäkeskus	Tanja Lepistö
Ellappi	Joonas Oikonen
SSEP	Juha Alhainen

4. Toimialakatsauksen päivittäminen

Tuomo Palokangas esitti ajankohtaiskatsauksen energia-alasta. Tuomo esitti työpajan järjestämistä energia-alasta ensi syksyille. Tavoitteena sivuston päivittäminen ja ajatustenvaihto koko energia-alaan liittyen käsittäen koko maakunnan. Ennakointityön sivusto löytyy linkistä:

<https://lapinluotsi.fi/lapin-ennakointityo/ennakoinnin-toimialaklusterit/energia/>

Päätettiin pitää syksyn kokous työpajamaisesti em. kuvaus päivittäen. Ennen työpajaa jokainen pohtii asiaa ja näkökulmia valmiiksi. Alan näkymien päivittämisessä huomioitava kokonaisuus ja eri näkökulmat (Ing, sähköverkko, vesivoima, muut uusiutuvat energiat, koko Lapin alue jne jne).

5. Klusteritoimijoiden ajankohtaiset kuulumiset ja näkymät

Juha Alhainen, SSEP

SSEP on yhdistynyt Granlund Rovaniemen kanssa.

Haasteena löytää osaavaa työvoimaa. Rovaniemen vetovoima työllistäjänä on kasvanut. Jos isot hankkeet lähtevät käyntiin tulisi ennakoida osaavan työvoiman saanti.

Tulisi keskittyä PK-yritysten tukemiseen työllistymisen parantamiseksi. Tulisi madaltaa työelämään pääsemisen kynnystä erilaisilla joustavilla toimenpiteillä

Arvo Torkkola, Neve

Rovaniemen verkon osalta toimihenkilöiden vaihdot ovat käynnissä. Kotimaisen polttoaineen käyttöä lisätään lämpölaitoksilla. Polttoaineiden tarjonnassa kasvatetaan hakkeen osuutta ja vähennetään turpeen käyttöä. Rakennushankkeita on käynnissä.

Satu Pekkala, Neve

Rekrytoinnit käynnissä. N. 10 M€ investoinnit ovat myös käynnissä. Uusia henkilöitä on valittu tehtäviin. Koronan ja tulvan osalta on varauduttu pahimpaan.

Päivi Pykäläinen, Caverion

Vesivoimayksikkö laajenee Maintpartnerin osalta. Fuusion kautta toiminta kattaa nyt koko maan. Työtilanne nyt ja loppuvuoden osalta hyvä. Kehitteillä on uusi oppimisvälineitä energia-alalle mm. pelejä, Päivi mahdollisesti esittelee syksyn kokouksen yhteydessä.

Petri Kuisma, Lapin amk

Etäopetus käynnissä. Oppilaitos on suljettu. Virtuaalitekniikkaan liittyviä oppimisympäristöjä kehitetään energia-alalle. Rakennustekniikan uudet oppimisympäristöt ovat valmistuneet.

Tuire Ollitervo, Lapin TE-toimisto

Työttömyys on lähtenyt kasvuun Lapissa. Vuoden 2020 alussa työttömiä oli 8600, maaliskuussa 2020 11840 ja huhtikuussa 15451 henkilöä. Suurin osa lomautetuista tulee ravitsemus- ja matkailualalta. Lomautukset korostuvat erityisesti tunturilapissa. Sähköasentajia työttömänä 190 henkilöä (5.5.2020). Yleisesti haasteena kokemuksen puute.

TE-keskus voi tarjota palkkatukea, oppisopimusta, lyhytaikaista koulutustukea yms. Uutena toimenpiteenä on kaivosalan koulutuksen suuntautuminen sähköalalle ja automaatiokoulutukseen. Metsäalan koulutusta on tarjolla pari sisäänottoa vuodessa. Metsäalan koulutusta järjestetään parhaillaan mm. lyhyinä työvoimakoulutuksina. Logistiikassa ja maataloudessa on lisätty koulutusta.

Korona ei ole vaikuttanut merkittäväksi koulutuksiin.

Tuomo Palokangas, Lappia

Koronan vaikutuksesta etätyöt käynnissä.

Yhteishaussa energia-alan vetovoimaisuus noin 1,5 kertainen sisäänottopaikkoihin nähden (Lappialla paikkoja oli n.60). Ammatillisessa koulutuksessa opiskelijoista yli puolet muita kuin ”nuoria” => todellisuudessa alan aloittavia opiskelijoita vuositasolla huomattavan paljon enemmän. Merilapin alueella isot tehtaas mielellään työllistävät sähköalan opiskelijoita.

Jarmo Saariniemi, Lappia

Etäopetus on käynnissä ja toiminut hyvin. Jatkossa myös 10 -20 % oppiaineista opetetaan verkossa. Lapin lehmät, Kainuun lampaat yms. tulossa Louelle. Luonnonvarakeskuksen kanssa menossa neuvottelut tulevien tutkimuksien osalta. Älymaatalous tulossa voimakkaasti käytännön toimintaan. Yrityksiä on Louella edelleen hyvin ja lähiruuan kysyntä on lisääntynyt.

Lapin lehmän maidon yms. tuotteistamiseen ja markkinointiin panostetaan voimakkaasti. Energiapuolella hygienisointilaitoksen työt lähes valmiit. Aurinkoenergian tyhjiöputkikeräimiä on asennettu katolle 18 m². Energiaan liittyviä hankkeita menossa mm. raskaankaluston vaihtoehtoiset polttoaineet (LNG, sähkö, kaasu yms.).

Eero Purontaus, Lapin liitto

Lapin liiton vähähiilisyiden edistämisen tavoite on 25 %. Tavoite on saavutettu.

Raimo Stark, Redu

Pelkästään luokkaopetus ei ole hyvä ratkaisu. Pitäisi olla välillä töissä, ja taas koulussa jne. Pitäisi ottaa huomioon pelisäännöt, miten 18 vuotiaat saataisiin työelämään paremmin mukaan. Etäopetus toimii mukavasti, ne jotka haluavat opiskella oppivat, mutta kaikki eivät tee annettuja tehtäviä ja vaarassa on heidän syrjäytyminen. Ts. tukemista tarvitaan. Opetuksesta teoriaa on n. 50 % ja käytännön töitä 50 %. Oppilaan vastuu korostuu. Yhteishaussa sähköalalle hakijoita yli 40 opiskelijaa 40 aloituspaikkaa kohden ja vastaavasti Sodankylässä yli 10 hakijaa 10 paikkaa kohden. Metallipuolella vähemmän hakijoita. Rakenuspuolella ja maanmittauspuolella vetovoimaisuus hyvä.

Mikko Kangasniemi, Kemin energia ja vesi

Biolämpölaitos hanke käynnissä ja valmistuu vuoden päästä. Siirrytään puun polttamiseen. Turpeen poltto kannattamatonta hinnasta ja päästöistä johtuen. Uudistumisen seurauksena päästöt tipahtavat n. kolmanteen osaan. Sähkö- ja vesialalle tarvitaan osaavaa työvoimaa. Investointien tarve on voimakasta.

6. Seuraava kokousaika ja -paikka sekä teema

Seuraava kokous järjestetään 6.10.2020 klo 12-15 Kemi-Tornio alueella. Teemana toimialakatsauksen päivittäminen.

7. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 13:45